

Αφροδίτη
ΚυπρογένναΣάββατο, 6 Σεπτεμβρίου
Ιερό της Αφροδίτης στην Παλαίπαφο, ΚούκλιαSaturday, September 6
Aphrodite's Temple at Palaipafos, Kouklia

ΩΡΑ / TIME : 20:30 - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ / TICKETS: € 25, €17

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / GENERAL INFORMATION : 25878744, 22800933

παγκόσμια πρώτη εκτέλεση

Φαίδρος Καβαλλάρης

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΥΠΡΟΓΕΝΝΑ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΣΕ ΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΗΛΙΑ - σοπράνο / φωνή οδηγός

ΝΑΝΤΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ - απαγγελία

12 Φωνές Σόλο από τη Γαλλία

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΛΑΜΟΥΡΕ των Παρισίων

Χορός Γυναικών από τη χορωδία του Πανεπιστημίου
Λευκωσίας, και άλλες

υπό τη διεύθυνση του Σόλωνα Κλαδά

Σύνολα μαθητών από τη Μουσική Σχολή Μαυρομουστάκη

Καλλιτεχνική διεύθυνση: ΦΑΙΔΡΟΣ ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΥΠΡΟΓΕΝΝΑ

Το έργο ξεκίνησε να γράφεται το Σεπτέμβριο του 1985. Η σύνθεση, σχεδόν αποκλειστικά, έχει ως βάση εκλεκτά αποσπάσματα από την ποίηση της Σαπφούς στο πρωτότυπο αρχαίο κείμενο, με έμφαση σε όσα σχετίζονται με την Αφροδίτη και κατ' επέκταση με την Κύπρο από την οποία η θεά πήρε και τα ονόματα «Κύπρις» και «Κυπρογέννα». Διάλεξε και οργάνωσε τα κομμάτια αυτά μ' ένα τρόπο που, θέλησε να πιστεώω, σέβεται και προβάλλει όλο το φάσμα της ποίησης της μεγάλης αυτής ποιήτριας, με όλο τον πλούτο συναισθημάτων που αυτή εκφράζει.

Στο έργο αυτό η ποίηση της Σαπφούς συμπλέκεται συνθετικά με διάφορα στοιχεία, στίγματα και σύμβολα, τρόπους έκφρασης και «αποστάξεις» από τη μουσική ιστορία και τις παραδόσεις της Κύπρου σε συνδυασμό πάντα με τις κλασικές ευρωπαϊκές παραδόσεις και σε σύγχρονη έκφραση. Αυτό αποτελεί μέρος και συνέχεια μιας γενικότερης προσπάθειάς μου που άρχισε εδώ και μερικές δεκαετίες, από την «Κυπριακή Τραγωδία» (1976) και την «Κυπριακή Συμφωνία» (1977) έως τη «Διασταύρωση-αντανακλήσεις από την ιστορία της Κύπρου» (1982) και τα έργα «Κύπρα» (1993) και «Κυπριακά Ερωτικά» (2002-2004). Συγκεκριμένα στο έργο ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΥΠΡΟΓΕΝΝΑ γίνονται αναφορές

στα εξής: την Παφίτικη Φωνή (σε συνδυασμό εδώ με δύο δίστιχα στην Αφροδίτη του Χαράλαμπου Δημοσθένους) - τη χαρακτηριστική αρχέτυπη μελωδία της περιοχής της Πάφου όπου σύμφωνα με τη μυθολογία «γεννήθηκε» η Αφροδίτη, το Τραγούδι του Γάμου, ανάλογο και σχετιζόμενο εδώ με μικρά αποσπάσματα που σώζονται από τα επιθαλάμια της Σαπφούς, το Κυπριακό Μεσαιωνικό Χειρόγραφο (I-Tn, J.II.9) της αυλής των Λουζινιανών στο νησί (αρχές 15ου αιώνα), το «Κοινωνικόν των Κυριακών» του Νικόλαου Ασάν του Κύπριου (14ος αιώνας) και το «Ω Πάσχα το Μέγα» του Ιερώνυμου Τραγουδιστή (16ος αιώνας).

Η όλη σύλληψη και σύνθεση του παρόντος έργου είναι συνδεδεμένη με το χώρο του Ιερού της Αφροδίτης στην Παλαίπαφο, που αποτελούσε και το κυριότερο κέντρο λατρείας της θεάς στον αρχαίο κόσμο. Συμβολικά, στο χώρο αυτό, γίνεται και η πρώτη εκτέλεση του έργου, ελπίζοντας σε μια μουσική πράξη με υποδηλώσεις λατρείας και τελετουργίας, τόσο σύμφωνα με την ιστορία και τις παραδόσεις του χώρου, όσο και με το χαρακτήρα της ποίησης της Σαπφούς.

Σημαντικότερο στοιχείο στην ποίηση της Σαπφούς αποτελείουν τα ρυθμικά της μέτρα, στη βάση πάντα της προσωδίας της αρχαίας ελληνικής γλώσσας. Τα ίδια αυτά ρυθμικά μέτρα μεταφέρω, και μάλιστα ως βασικό δομικό στοιχείο, και στο δικό μου έργο. Η δική μου μελοποίηση στηρίζεται σ' αυτά και στην προσωδία της ποίησης. Παράλληλα, και ο χορός γυναικών που συμμετέχει στην παράσταση (παραινέμοντας και στο θιάσο με τις νεαρές μαθήτριες της Σαπφούς), απαγγέλλει ή και «τραγουδά» ρυθμικά στη βάση των μακρών και βραχέων συλλαβών της ποίησης.

Όπως και στο έργο ΚΥΠΡΑ (1993) έτσι και εδώ στο ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΥΠΡΟΓΕΝΝΑ τους βασικούς σολίστ εκδίδουν συμπληρώνουν συνοδευτικά σύνολα με «κυπριακά» ιδιόφωνα (βότσαλα, φύλλα χαλκού, σείστρα, πιθκιαύλια, καμπάνες, σήμαντρα και «θυμιάτα») δημιουργώντας ένα ευρύτερο πλαίσιο αναφοράς στην ιστορία, στην παράδοση και στο ηχητικό τοπίο της Κύπρου.

Η σύνθεση αποτελείται από επτά συνεχόμενα μέρη που φέρουν τους ακόλουθους χαρακτηριστικούς τίτλους: ΠΡΟΛΟΓΟΣ: εξώχρονο-Παφίτισσα, Α: Λατρεία-Αίσθηση Ομορφιάς της Φύσης, Β: Έρως, Γ: Κύκλος Σαπφούς-Πόθος και Πάθος, Δ: Άνοιξη, Ε: Επιθαλάμια, ΕΠΙΛΟΓΟΣ: εξώχρονο-Υμνος/εξύμνηση Ομορφιάς.

Φαίδρος Καβαλλάρης

Στο πλαίσιο
της Γαλλικής Προεδρίας
της Ευρωπαϊκής ΈνωσηςIn the context of the
French E.U. PresidencyΟργανώνεται με τη συνεργασία της Γαλλικής Προεδρίας
και του Γαλλικού Πολιτιστικού Κέντρου στην ΚύπροOrganised with the collaboration of the Embassy of France
and the French Cultural Centre in Cyprus

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΗΛΙΑ

Σπούδασε κλασικό τραγούδι και παιδαγωγικά στη Μουσική Ακαδημία Ουγγαρίας Franz Liszt. Έχει συνεργαστεί με διάσημες ορχήστρες όπως τη Συμφωνική Ορχήστρα της Κρατικής Ραδιοφωνίας Βουλγαρίας, τη Συμφωνική Ορχήστρα Χάιφας του Ισραήλ και τους Moscow Virtuosi. Έχει λάβει μέρος σε διεθνή φεστιβάλ και έχει δώσει συναυλίες σε Κύπρο, Ιταλία, Ισραήλ, Ρουμανία, Ουγγαρία και Ηνωμένο Βασίλειο. Ως σολίστ παρουσίασε σε πρώτη εκτέλεση έργα σύγχρονων Κυπρίων και ξένων συνθετών. Στην οπερατική σκηνή παρουσιάστηκε ως Βασίλισσα της Νύκτας στον Μαγικό Αυλό του Μότσαρτ, ως Le Feu και Le Rossignol στην όπερα του Ραβέλ "L' enfant et les sortilèges", και ως Κατερίνα Κορνάρο στην ομώνυμη όπερα του Ντονιζέτι. Το ρεπερτόριο της αγκαλιάζει ένα μεγάλο φάσμα μουσικής από το μεσαίωνα μέχρι τις μέρες μας. Η Μαργαρίτα Ηλία διδάσκει κλασικό τραγούδι στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΛΑΜΟΥΡΕ

Η Ορχήστρα Λαμουρέ των Παρισίων είναι μια από τις παλαιότερες ορχήστρες συμφωνικής μουσικής στη Γαλλία. Ιδρύθηκε το 1881 από το βιοθινίστα και μαέστρο Σιάρλ Λαμουρέ. Έχει να επιδείξει μια σημαντική παρουσία στη μουσική ζωή της Γαλλίας δίνοντας στις αρχές του 20ου αιώνα και πρεμιέρες έργων του Ντεμπυσσύ και του Ραβέλ. Η Ορχήστρα ανακάλυψε έναν άλληλο τρόπο για να φέρει τη συμφωνική μουσική κοντά στο κοινό. Και αυτό το πέτυχε μέσα από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα που έχουν τα προγράμματα της, ο οποίος προέρχεται από καθαρά μουσικές επιλογές και μεταδίδει ταυτόχρονα τη μαγεία της μουσικής μ' έναν εορταστικό τρόπο. Αυτός είναι ένας ξεχωριστός μουσικός χαρακτήρας εις το ότι συνεχώς αναμειγνύει τα μουσικά είδη, ακόμα και μέσα στη σφαίρα της μουσικής που ονομάζουμε «κλασική», με το να δίνει προτεραιότητα σε συνθέτες που ήταν στο σταυροδρόμι διαφόρων επιδράσεων, αλληλά και με το να συμπεριλαμβάνει στα προγράμματά της καλλιτέχνες που προέρχονται από χώρους που είναι εκ των προτέρων απομακρυσμένοι από τον κόσμο της λήγιας μουσικής. Πρόκειται επίσης για έναν εορταστικό χαρακτήρα, μιας και στοχεύει στο να μεταμορφώνει συνεχώς το κονσέρτο που έχει γίνει συνήθεια και ρουτίνα, σ' αυτό που ήταν σε άλλες στιγμές της ιστορίας του.

ΦΑΙΔΡΟΣ ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ

Γεννήθηκε στη Λάπηθο της Κύπρου το 1950. Σπούδασε μουσική και αρχιτεκτονική. Κατέχει τον τίτλο του Διδάκτορα Μουσικών Τεχνών από το Πανεπιστήμιο Κολλούμπια της Νέας Υόρκης. Μουσικές σπουδές στην Ευρώπη (Λονδίνο, Παρίσι, Ντάρμστατ) και έχει κάνει μουσική έρευνα σε Ινδία, Κίνα και Ιαπωνία. Έντονα επηρεασμένος από τις μουσικές παραδόσεις του τόπου του. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο αρχαίο ελληνικό θέατρο και τη μουσική. Έργα του παρουσιάστηκαν σε διάφορα διεθνή φεστιβάλ. Συναυλίες με έργα του στο Πεκίνο (1989) και το Τόκιο (1991). Δίδαξε στη διεθνή σχολή αρχαίου δράματος στην Κύπρο (1999 και 2000) και στη Μουσική Ακαδημία της Λευκορωσίας (2000). Υπηρέτησε ως καθηγητής στο Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο της Μπαϊά στη Βραζιλία (2000-01). Έχει συνθέσει έργα για φωνή, για σόλο όργανα, για μικρά και μεγάλα οργανικά σύνολα (μερικά για παραδοσιακά κυπριακά, κινέζικα και ιαπωνικά όργανα), καθώς επίσης και μουσική για φιλμ, χορό και θέατρο.

Αφροδίτη
(κεφαλή από ασβεστόλιθο
5ος - 4ος αιώνας π.Χ.)

Ιερό Αφροδίτης
(απεικόνιση σε αρχαίο νόμισμα
193-217 μ.Χ.)

ο χώρος του Ιερού σήμερα

Σαψώ (από υδρία του 5ου π.Χ. αιώνα)